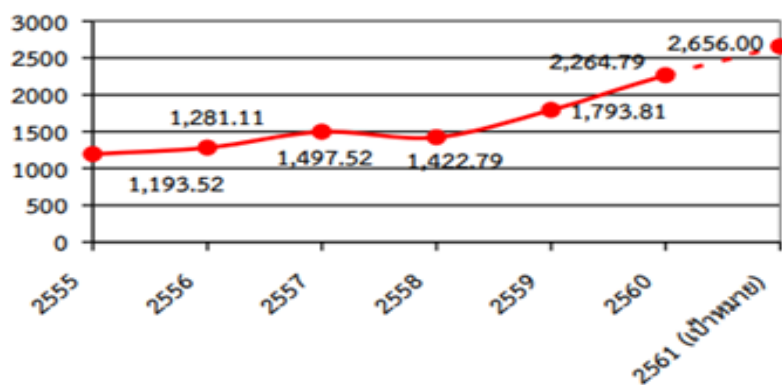

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การส่งออกผักผลไม้สดเดือนมกราคม 2561 มีปริมาณทั้งหมด 188,025 ตัน คิดเป็นมูลค่า 183.34 ล้านดอลลาร์ฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.26 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยตลาดหลัก 5 อันดับแรกคือ เวียดนาม (+ 23.20%) จีน (-22.50%) ฮองกง (-13.75%) ญี่ปุ่น (-1.98%) และสหรัฐอเมริกา (+4.49%)

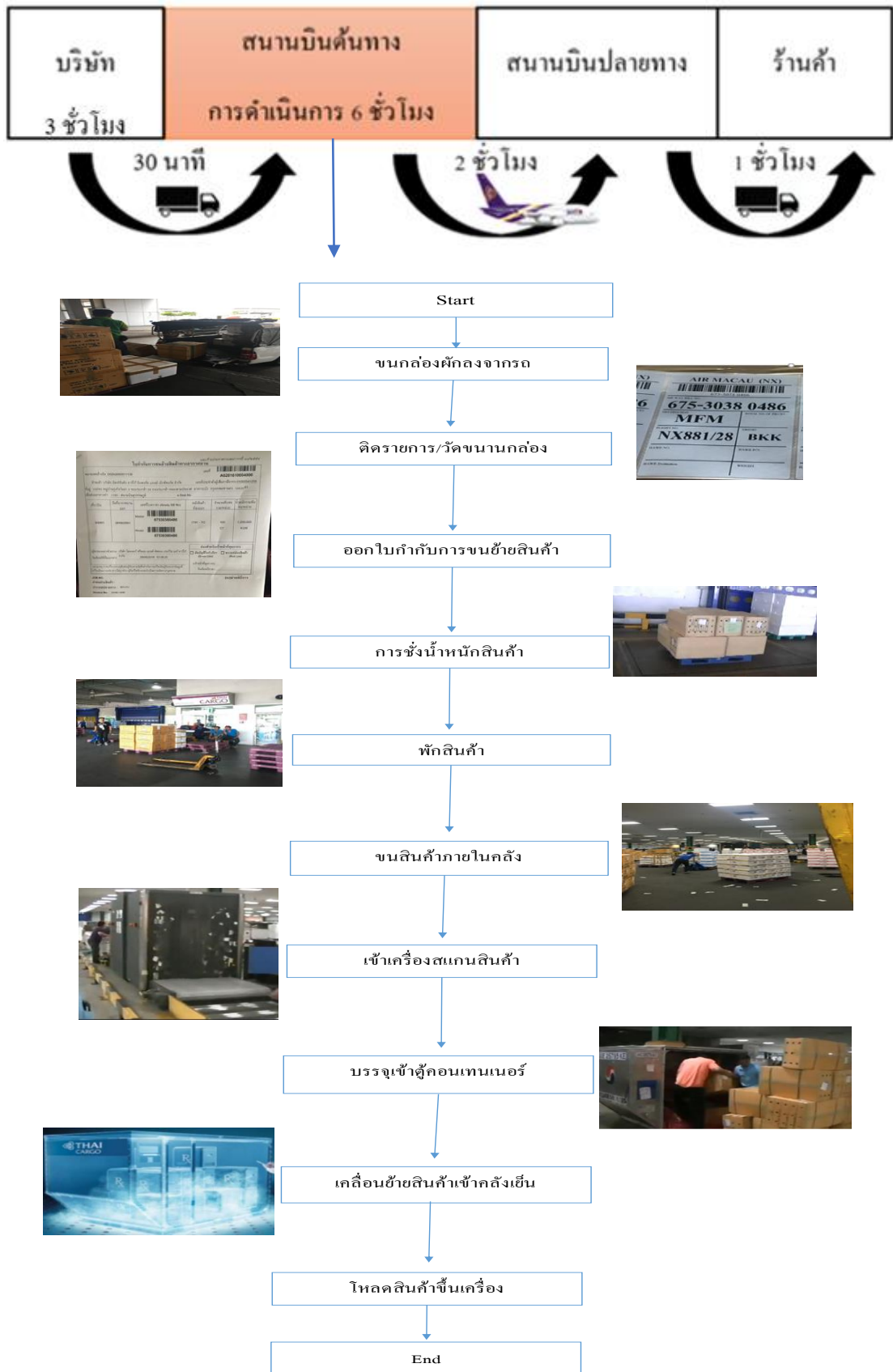
ภาพประกอบที่ 1 มูลค่าการส่งออกสินค้าผัก ผลไม้ ปี 2561 ของไทย

ทั้งนี้ แนวโน้มการส่งออกในปี 2561 คาดว่าจะขยายตัวได้ใกล้เคียงกับเป้าหมายการส่งออกที่ร้อยละ 8 โดยมีปัจจัยสนับสนุนจากอุปสงค์ที่แข็งแกร่งในตลาดศักยภาพสอดคล้องกับเศรษฐกิจโลกที่ขยายตัวอย่างต่อเนื่อง และราคาน้ำมันเริ่มปรับตัวสูงขึ้นส่งผลดีต่อราคาสินค้าโภคภัณฑ์ ผู้ประกอบการมีมุมมองที่เป็นบวกต่อการส่งออกจากการขยายตัวของมูลค่าการส่งออก มูลค่าคำสั่งซื้อใหม่ มูลค่าการจ้างงาน และมูลค่าสินค้าคงคลังการส่งออกทั้งปีก็ยังคงมองว่าขยายตัวดี ตามการขยายตัวของเศรษฐกิจโลก รวมไปถึงประเทศผู้นำเข้าดีขึ้น สหรัฐ ยุโรป ตามนโยบายการเงินที่ผ่อนคลาย อย่างไรก็ตาม ผู้ส่งออกก็ต้องประกันความเสี่ยงไว้ด้วยและติดตามสถานการณ์การส่งออกอย่างใกล้ชิดตั้งแต่ปัญหาสำคัญของการขนส่งผักคือระยะเวลาในการขนส่งจากสถานที่หนึ่งไปยังสถานที่หนึ่งใช้เวลาในการขนส่งและการดำเนินการค่อนข้างนาน เกิดการสูญเสียในเรื่องระยะเวลาในการรอคอยด้วยการจำกัดความสูญเสียไปในการดำเนินงานที่ไม่สร้างมูลค่าเพิ่มและยังส่งผลให้ผักและผลไม้ที่ส่งไปยังไม่ได้คุณภาพสินค้าเสียหายก่อนจะถึงมือผู้บริโภค โภคส่งออกให้เกิดต้นทุนจม โดยมีเป้าหมายปรับปรุงกระบวนการระยะเวลาการรอคอยเพื่อลดปัญหาผักเสียในการขนส่งและศึกษาการเพิ่มประสิทธิภาพในการขนส่ง

เนื่องจากปัจจุบัน หจก เจ แอนด์ เอ็น เทรดี้จิ่ง จำกัด เป็นธุรกิจที่เกี่ยวกับการส่งออกผักและผลไม้ของประเทศไทยไปยังประเทศฮ่องกงและมาเก๊า เนื่องจากระยะเวลาและระยะทางจากประเทศต้นทางถึงประเทศปลายทางการขนส่งต้องใช้เวลาคักและผลไม้ที่อยู่ในสแนนบินต้นทางเป็นเวลามากกว่า 6 ชั่วโมงและบ้างสภาพอากาศที่ไม่ดีเครื่องบินดีเลย์ผักและผลไม้ที่อยู่ในสแนนบินต้นทางใช้เวลามากกว่า 10 ชั่วโมง ส่งผลทำให้ผักและผลไม้ที่ถูกจัดส่งไปประเทศปลายทางเสียหายและคุณภาพของผักและผลไม้ลดลงซึ่งปัญหาดังกล่าวหากไม่แก้ไขจะทำให้บริษัทเสียโอกาสและต้นทุนที่เกิดจากผักและผลไม้เสียหายไม่มีคุณภาพ

ภาพประกอบที่ 2 ขั้นตอนการดำเนินงานของ หจก เจ แอนด์ เอ็น เทรดี้จิ่ง จำกัด

ภาพประกอบที่ 3 ขั้นตอนการดำเนินงานของสนามบิน

ผู้ศึกษาจึงได้สังเกตเห็นความสำคัญในเรื่องการลดอัตรานำเข้าของผักและผลไม้เป็นอันดับแรก เนื่องจากเป็นปัญหาที่ทำให้เกิดความสูญเปล่าและสามารถแก้ไขได้ด้วยวิธีที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อน สามารถช่วยลดการรอคอยให้มีความรวดเร็วมากยิ่งขึ้น และช่วยลดการนำเข้าของผักและผลไม้โดยนำแนวคิด ลีนหลักการ ECRS ในการลดความสูญเปล่าในการดำเนินงาน ต้นทุนที่ไม่สร้างผลตอบแทนหรือประโยชน์ใด ๆ เพื่อให้กระบวนการทำงานมีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้นและยังช่วยลดระยะเวลาในการรอคอยสั้นลง

1.2 วัตถุประสงค์

1. การวิเคราะห์ถึงสาเหตุของปัญหาผักและผลไม้เสียหายในการขนส่ง
2. เพื่อเสนอแนวทางการแก้ปัญหาผักและผลไม้เสียหายในการขนส่ง

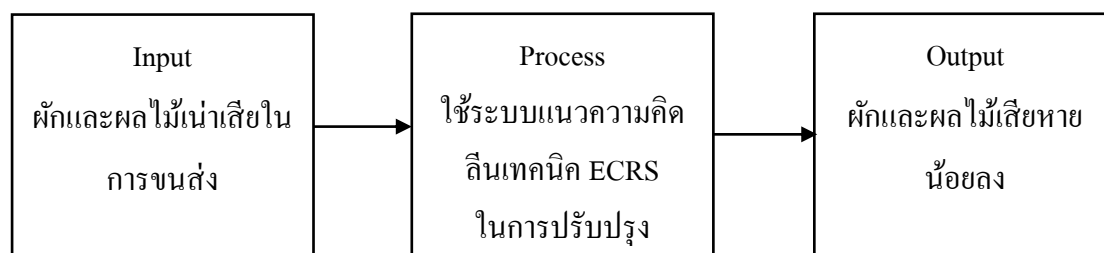
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผักและผลไม้ที่ส่งออกไปมีคุณภาพมากขึ้น
2. สามารถได้ต้นทุนในการส่งออกที่เพิ่มสูงขึ้น
3. กระบวนการทำงานทุกขั้นตอนมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

1.4 ขอบเขตการวิจัย

1. ศึกษาการขนส่งผักและผลไม้ฝั่งประเทศไทยจากบริษัทไปยังท่าอากาศยานสุวรรณภูมิเท่านั้น

1.5 กรอบแนวคิดของวิจัย

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

ระบบการผลิตแบบลีน (Lean manufacturing) คือ การผลิตแบบมุ่งเน้นการไหลอย่างต่อเนื่อง (Flow) ของงานเป็นหลัก โดยมุ่งเน้นการกำจัดความสูญเปล่า (Waste) ต่าง ๆ ของงานและเพิ่มคุณค่า (Value) ให้กับตัวสินค้าอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ลูกค้าเกิดความพึงพอใจสูงสุด (Customer satisfaction)

การขนส่ง คือการเคลื่อนย้ายคนและสิ่งของจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง การขนส่งแบ่งออกเป็นหมวดใหญ่ดังนี้ ทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ และ อื่น ๆ

ขั้นตอนการส่งออก หมายถึง การค้าระหว่างประเทศที่เกิดจากการตกลงทำ ธุรกิจร่วมกัน ระหว่างผู้ซื้อหรือผู้นำเข้ากับผู้ขายหรือผู้ส่งออก ซึ่งอยู่คนละประเทศแต่ต้องการซื้อขายสินค้าเพื่อให้

ผู้ซื้อ ได้รับสินค้าตามคำสั่งซื้อและผู้ขายได้รับชำระเงินตามราคาสินค้าซึ่งจะต้องผ่านขั้นตอนหลักอยู่ 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการทำธุรกรรมส่งออก ขั้นตอนพิธีการศุลกากร และขั้นตอนการรับเงินค่าสินค้า

การส่งออก หมายถึง สถานประกอบการที่มีการขายสินค้า ที่กิจการนั้น ๆ ผลิตขึ้นเอง หรือรวบรวมจากแหล่งผลิตอื่นๆ ในประเทศไทยส่งไปขายยังต่างประเทศ

ECRS คือ แนวคิดในการลดความสูญเปล่าในการดำเนินงาน หรือที่เรียกว่า Waste ซึ่งเป็นต้นทุนที่ไม่สร้างผลตอบแทนหรือประโยชน์ใด ๆ อ้างอิงจาก: 2018 Greed is Goods.

ECRS คือ ตัวย่อของ Eliminate (การกำจัด) Combine (การรวม) Rearrange (การจัดเรียงใหม่) และ Simplify (การทำให้ง่ายขึ้น) อ้างอิงจาก: 2018 Greed is Goods.

ผัก คือพืชที่มนุษย์นำส่วนใดส่วนหนึ่งของพืช อาทิ ผล ใบ ราก ดอก หรือลำต้น มาประกอบอาหารซึ่งไม่นับรวมผลไม้ ถั่ว สมุนไพร และเครื่องเทศ แต่เห็ด ซึ่งในทางชีววิทยาจัดเป็นพวกเห็ดรา ก็นับรวมเป็นผักด้วย หลายบ้านมักจะปลูกผักไว้เพื่อบริโภคภายในครัวเรือน เรียกว่าเป็นผักสวนครัว หรือบางครั้งก็เพื่อเป็นไม้ประดับ ใช้พื้นที่ในการปลูกไม่มาก พืชผักส่วนใหญ่เป็นพืชที่มีอายุสั้นเพียงฤดูเดียว แต่ผักบางชนิดอาจมีอายุมากกว่า 1 ปี หากมีจำนวนมากเหลือจากการบริโภค ก็สามารถนำไปจำหน่ายได้ อ้างอิงจาก : วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี

ผลไม้สด หมายถึง ผลที่เกิดจากการขยายพันธุ์โดยอาศัยเพศของพืชบางชนิด ซึ่งมนุษย์สามารถรับประทานได้ และส่วนมากจะไม่ทำเป็นอาหารคาว ตัวอย่างผลไม้ เช่น ส้ม แอปเปิ้ล กล้วย มะม่วง ทูเรียน รวมถึง มะเขือเทศ ที่สามารถจัดได้ว่าเป็นทั้งผักและผลไม้ อ้างอิงจาก : วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี